

In het Erik Scherder Huis komen zorg en ondernemerschap samen

Zwolle krijgt er een unieke plek bij: het Erik Scherder Huis. Zo'n 25 tot 30 jongeren met niet-aangeboren hersenletsel gaan hier werken aan een toekomst waarin ze zo zelfstandig mogelijk kunnen leven. Dat gebeurt onder de vleugels van Vogellanden. Bestuurder Fenna Eefting: 'Dit is precies het soort initiatief dat laat zien hoe zorg én gezond ondernemerschap elkaar kunnen versterken.'

'Meedoen in de maatschappij is een keiharde voorwaarde voor een gezond leven', zegt Fenna, die al langer nadacht over een nieuwe vorm van zorg voor jongeren met hersenletsel ná hun revalidatie. 'Toen ik hoorde dat het Erik Scherder Huis op zoek was naar een nieuwe locatie in deze regio, wist ik: dat wordt Zwolle.'

Bouwen aan een nieuwe toekomst

Het eerste Erik Scherder Huis opende in 2023 in Amsterdam. Inmiddels zijn er meerdere huizen in oprichting. De huizen zijn bedoeld voor jongeren tussen de 18 en 35 jaar die ernstig

hersenletsel hebben opgelopen. 'Er zijn jaarlijks 600 jongeren die ernstig hersenletsel krijgen', zegt initiatiefnemer Adriaan Theeuwes. 'Binnen één seconde staat hun leven op zijn kop. Ze kampen vaak met motorische beperkingen en problemen met spraak, geheugen en begrip. Na hun revalidatie komen ze vaak weer thuis te wonen, meestal bij hun ouders. Dan stukt hun maatschappelijke participatie. Een groot deel verhuist zelfs later naar een verzorgingshuis of een andere woonvorm. Die jongeren zijn hun oude toekomst kwijt. Met het Erik Scherder Huis willen we samen met hen een nieuwe toekomst ontdekken en bouwen.'

Erik Scherder en Adriaan Theeuwes

'Jaarlijks krijgen 600 jongeren ernstig hersenletsel'

Adriaan Theeuwes

Studie, stage en een verrijkte omgeving

Het Erik Scherder Huis krijgt – naar verwachting nog dit jaar – een eigen plek in Zwolle, los van het revalidatiecentrum. Een bewuste keuze, want voor het herstel is het belangrijk dat jongeren zich begeven in een dynamische, prikkelende omgeving. Het dagprogramma is intensief, vijf dagen per week, en duurt gemiddeld anderhalf jaar. Het begint met een neuropsychologisch onderzoek, gevolgd door een studie- en beroepskeuzetest. De jongeren worden intensief begeleid door studiecoaches en lopen stage, vaak bij lokale ondernemers. Daaromheen is een verrijkt programma, met aandacht voor onder meer sociale en praktische vaardigheden, sport, kunst en cultuur. 'Die verrijkte omgeving is de basis', zegt neuropsycholoog en mede-initiatiefnemer Erik Scherder. 'De leeftijd waarop het letsel ontstaat, is juist de periode waarin je hersenen nog kunnen ontwikkelen. Dan moet je prikkels aanbieden, anders loop je herstel mis. Ook de keuze voor de locatie draagt daaraan bij.'

De eerste jongeren in Amsterdam hebben hun programma afgerond. Adriaan: 'De resultaten zijn hoopgevend. We hebben een jongen begeleid die nu vier dagen per week werkt, zelfstandig woont en zijn eigen financiën regelt, zonder ambulant begeleider. En een dame met ernstig letsel opent morgen haar eigen mobiele bakkerij. Tijdens haar stage bij een kleinschalige banketbakkerij heeft ze leren bakken. En zo zijn er nog veel meer voorbeelden.'

Intensieve begeleiding essentieel

Het concept staat of valt met de inzet van de jongeren én de mensen om hen heen: ouders, studiecoaches en stagebegeleiders, benadrukt Erik. 'Hersenletsel raakt vaak juist die functies die zorgen voor initiatief en motivatie', legt hij uit. 'Sommige jongeren willen in het begin niks. We hebben ook iemand gehad die vlak voor een tentamen wilde afhaken. Dan moet je als coach blijven trekken, blijven zoeken naar waar iemand wél op aanslaat. Dat vraagt veel van iedereen. Het is hard werken om dit concept te laten slagen.' Dat vraagt ook iets van het type medewerker, zegt Fenna. 'Veel zorgverleners zijn gewend om te zorgen vóór iemand. Bij het Erik Scherder Huis zorgen we dat iemand zelf stappen gaat zetten. We zoeken dus mensen die goed kunnen coachen. Deze jongeren moeten leren tegen de stroom in te zwemmen, en daar hebben ze soms een externe prikkel voor nodig.'

Investeren in maatschappelijke waarde

Hoewel het programma grote impact heeft, wordt het slechts deels vergoed vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet langdurige zorg (Wlz). Een groot deel van de kosten wordt gedekt door sponsors en donaties. Adriaan vindt dat onjuist. 'Jongeren met hersenletsel kosten in het eerste jaar al gauw één tot twee ton aan ziekenhuis- en revalidatiezorg. Als iemand niet kan meedoen in de maatschappij, kunnen de zorgkosten oplopen tot wel 2,5 miljoen gedurende hun leven. Dat is nog exclusief hun uitkering en andere medische kosten. Als we erin slagen om deze jongeren weer actief te laten meedoen in de maatschappij

'De waardetoevoeging is niet in geld uit te drukken'

Fenna Eefting

is de winst enorm; financieel én sociaal.' Hij roept overheden en bedrijven op om anders te kijken naar zorgkosten: niet alleen vanuit kosten, maar vanuit opbrengsten en maatschappelijke waarde. 'Het Erik Scherder Huis is bij uitstek een initiatief waar ook bedrijven invulling kunnen geven aan hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. En je krijgt er zoveel voor terug als je die jongeren weer terug in het leven brengt.' 'De waardetoevoeging die je hiervoor terugkrijgt, die is in geld gewoon helemaal niet uit te drukken', vult Fenna aan.

Gezond ondernemerschap

Volgens haar laat het initiatief prachtig zien wat er mogelijk is als je goede zorg combineert met ondernemerschap. 'Door te experimenteren, maken we de zorg beter. Ik ga voor de exploitatie van dit huis een beroep doen op onderwijsinstellingen en ondernemers uit de regio, om dit met elkaar tot een succes te maken. Zo'n plek als dit, dat gun je iedereen.'